บทคัดย่อ

หัวหน้าโครงการ ดร.มาฆมาส สุทธาชีพ

Email msutthacheep@yahoo.com

ระยะเวลาดำเนินการ 15 มกราคม 2561-14 มกราคม 2562

แนวปะการังและกองหินใต้น้ำเป็นระบบนิเวศที่มีความสำคัญและเป็นแหล่งที่มาของทรัพยากรประมง มาอย่างยาวนาน ปัจจุบันแนวปะการังและกองหินใต้น้ำยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ บางพื้นที่ในอ่าวไทยเป็น กลุ่มปะการังบนกองหิ้นใต้น้ำ ซึ่งปกคลุมด้วยปะการัง ปะการังอ่อน กัลปังหา ฯลฯ จึงถือว่าเป็นจุดท่องเที่ยวดำน้ำ ที่ความสำคัญในการสร้างรายได้แก่ธุรกิจท่องเที่ยว อย่างไรก็ตามยังมีกองหินใต้น้ำอีกจำนวนมากที่ยังไม่มีการ ใช้ประโยชน์ เนื่องจากการไม่ทราบตำแหน่งที่แน่นอน และขาดการศึกษาระบบนิเวศกองหินใต้น้ำ การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระบบนิเวศแนวปะการังและกองหินใต้น้ำเพื่อส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เชิงนิเวศ สำหรับกิจกรรมดำน้ำลึกและน้ำตื้นในจังหวัดชุมพร และจัดทำเกณฑ์การประเมินศักยภาพของ แนวปะการังและกองหินใต้น้ำสำหรับใช้ประโยชน์ด้านการท่องเที่ยว ตลอดจนนำผลการศึกษาด้านระบบนิเวศ มาประเมินศักยภาพของแนวปะการังและกองหินใต้น้ำ ผลการศึกษาระบบนิเวศแนวปะการังและกองหินใต้น้ำ ในพื้นที่จังหวัดชุมพรทั้งหมด 65 สถานีศึกษา โดยเป็นสถานีศึกษาที่มีแนวปะการังในเขตอุทยานแห่งชาติ หมู่เกาะชุมพร จำนวน 37 สถานีศึกษา นอกเขตอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะชุมพร จำนวน 2 สถานีศึกษา พบปะการังมีชีวิตปกคลุมพื้นที่ในบริเวณที่มีระดับความลึกเหมาะสมสำหรับกับการดำน้ำตื้น (5-10 เมตร) อยู่ในช่วงร้อยละ 1.4-80 ผลการประเมินศักยภาพด้านการท่องเที่ยว พบว่าแนวปะการังที่มีศักยภาพด้านการ ท่องเที่ยวระดับสูง จำนวน 3 สถานีศึกษา ระดับปานกลาง 11 สถานีศึกษา และระดับต่ำ 25 สถานีศึกษา สำหรับกองหินใต้น้ำจำนวน 26 สถานีศึกษา ซึ่งอยู่นอกเขตอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะชุมพรทั้งหมดยกเว้นหินแพ พบว่าปะการังมีชีวิตปกคลุมพื้นที่ในบริเวณที่มีระดับความลึกเหมาะสมสำหรับกับการดำน้ำลึก อยู่ในช่วง ร้อยละ 7.0-71.6 โดยสถานีศึกษาที่มีปะการังมีชีวิตปกคลุมพื้นที่มากกว่าร้อยละ 50 ได้แก่ หินท้องโว่ หินเจนทะเล หินพุ่ม และหินคันทุรี พบกองหินใต้น้ำที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวระดับสูงเพียงสถานีศึกษาเดียว ระดับปานกลาง 8 สถานีศึกษา และระดับต่ำ 17 สถานีศึกษา ข้อมูลจากผลการศึกษานี้จึงเป็นประโยชน์อย่าง ยิ่งสำหรับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ้กับการจัดการและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเล โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

คำสำคัญ: แนวปะการัง กองหินใต้น้ำ ระบบนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และหมู่เกาะชุมพร

Abstract

Project Head Dr. Makamas Sutthacheep

E-mail msutthacheep@yahoo.com

Duration 15 January 2018–14 January 2019

Coral reefs and underwater pinnacles are important ecosystems and are a source of fishery resources for a long time. At present, coral reefs and underwater pinnacles are also important tourist attractions. Some areas in the Gulf of Thailand are coral communities on the underwater pinnacles. Many underwater pinnacles in the Gulf of Thailand are covered with coral, soft coral, seawhips, etc. It is considered a beautiful diving spot and there is a lot of importance in generating income including tourism business. However, there are still many underwater pinnacles that have not been utilized due to the unknown location and lack of study on underwater pinnacle ecosystems. The objective of this research is to study the coral reef ecosystems and underwater pinnacles to promote and develop ecotourism sites for SCUBA diving and shallow diving activities in Chumphon Province and establish criteria for assessing the potential of coral reefs and underwater pinnacles for tourism use as well as bringing the results of ecological studies to assess the potential of coral reefs and underwater pinnacles. The results of the study of coral reef ecosystems and underwater pinnacles in Chumphon Province, from a total of 65 study sites, with 37 coral reefs in Mu Ko Chumphon National Park revealed that percentages of live coral cover at the area with the appropriate depth for snorkeling (5-10 m) were in the range of 1.4-80. The assessment of tourism potential for the coral reefs showed that 3 study sites with high level, 11 study sites with medium level and 25 study sites with low-level. For underwater pinnacles, all 26 study sites located outside the Chumphon Marine National Park, except Hia Pae. The percentages of live coral cover at the area with the appropriate depth for SCUBA diving were in the range of 7.0-71.6. The study sites with live coral covered more than 50% of the area, including Hin Thong Wo, Hin Genthalea, Hin Phum and Hin Khunturee. The assessment of tourism potential for the pinnacles showed only 1 study site with high level, 8 study sites with medium level and 17 study sites with low-level. The data from this study are particularly useful for the Department of National Parks, Wildlife and Plant Conservation, Department of Marine and Coastal Resources and relevant agencies involved in the management and utilization of marine resources, especially in ecotourism

Keyword: Coral reefs, underwater pinnacles, ecosystems, ecotourism and Mu Ko Chumphon